

EESTI KEELE INSTITUUDI AMETIÜHINGU PÕHIKIRI

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Eesti Keele Instituudi ametiühing (edaspidi ametiühing) on iseseisev omaalgatuslik mittepoliitiline organisatsioon, mille tegevus rajaneb demokraatial, vabatahtlikkusel, sõltumatul ning iseseisval otsustamisel, juhtimise kollegiaalsusel ja tegevuse avalikustamisel.

1.2. Ametiühing asub Tallinnas.

1.3. Ametiühingutegevuse põhieesmärk on kaitsta ning esindada oma liikmete töö- ja kutsealaseid, sotsiaalseid ning neist tulenevaid õigusi ning huvisid. Ametiühingu eesmärgiks ei ole kasumi saamine.

1.4. Ametiühing juhindub oma tegevuses Eesti põhiseadusest ja teistest seadustest, ratifitseeritud konventsioonidest ning sellest põhikirjast.

1.5. Ametiühing võib oma nimel omada varalisi ja mittevaralisi õigusi ja kanda kohustusi, olla hagejaks või kostjaks kohtus või vahekohtus. Ametiühingul on vara, iseseisev bilanss, oma nimetusega pitsat, sümbolid ja pangakonto.

1.6. Ametiühing omandab juriidilise isiku õigused põhikirja registreerimise päevast.

1.7. Ametiühing valdab, kasutab ja käsutab iseseisvalt kogu talle kuuluvat vara. Tal on õigus osta, müüa ning rendile anda, kinkida, vahetada, anda bilansist bilanssi ning maha kanda täielikult amortiseerunud või moraalselt vananenud põhivahendid.

1.8. Ametiühing võib määrata iseseisvalt kindlaks oma teenuste tariifid ja hinnad.

1.9. Ametiühing teeb koostööd ning arendab sidemeid Eesti ja teiste riikide organisatsioonide ning liikumistega.

2. AMETIÜHINGU MOODUSTAMINE

2.1. Igaühel on õigus vabalt ilma loata moodustada ametiühingut ning sellega ühineda oma huvide kaitseks. Nende õiguste kasutamisel ei tohi teha muid kitsendusi kui need, mis on ette nähtud seadusega ja mis on vajalikud riigi julgeoleku, avaliku korra, tervise ja kõlbluse, samuti teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks. Seadusevastane on töötajate õiguste piiramine sõltuvalt nende kuulumisest ametiühingusse ja tegevusest selles.

2.2. Ametiühingu moodustavad Eesti keele Instituudi töötajad ja üksikisikud lähedastelt erialadelt. Nad võivad moodustada liite ning nendega ühineda.

2.3. Ametiühing on oma tegevuses sõltumatu ja allub ainult seadusele. Keelatud on toimingud, mille kaudu otse või kaudselt püütakse ametiühingut allutada tööandjale, nende

ühendustele, riigi- ja omavalitsusasutustele ja mis tahes teistele asutustele ja organisatsioonidele.

2.4. Ametiühing võib arendada välissuhteid, mis ei ole vastuolus Eesti seadustega. Suhteid reguleerivad omavahelised lepingud.

2.5. Ametiühing on mittetulundusühing, kes kinnitab iseseisvalt oma põhikirja ja tegevuskava.

3. AMETIÜHINGU VÕIMKOND JA ÕIGUSED

3.1. Oma liikmete huvide ja seaduslike õiguste kaitseks, samuti majandustegevuse ja töösuhete arendamiseks on ametiühingu võimkonnas:

- kollektiiv- ja muude lepingute sõlmimine;
- tööandja ja töötajate vahelise ühistegevuse tugevdamine;
- oma liikmete huvide esindamine ja kaitsmine tööandjate ja nende ühenduste ees;
- oma liikmete huvide esindamine ja kaitsmine kohtus ja teistes riigi- ja omavalitsusasutustes;
- tööandja poolt tööseaduste ja töölepingute, muude kollektiivi ja tööandja ning ametiühingu vaheliste lepingute täitmise jälgimine;
- õigusaktide vastuvõtmise, tühistamise ja muutmise taotlemine ning tööandjapoolse töötajate seaduslike õigusi ahistavate toimingute lõpetamise taotlemine;
- osalemine töövaidluste lahendamisel;
- elukalliduse tõusu arvestamise taotlemine sotsiaalmajanduslike näitajate kehtestamisel ja muutmisel;
- töökeskkonna ohutuse ja tervisekaitse olukorra parandamise taotlemine, töökaitse korraldamine;
- muude seaduslike volituste kasutamine.

3.2. Ametiühingu õigused:

- saada takistamatult teavet seaduste ning kollektiiv- ja muude lepingute täitmise kohta, samuti teiste elatusaseme ja -miinimumi, inflatsiooni ja elukalliduse ning töötajate sotsiaalmajanduslikku olukorda iseloomustavate näitajate kohta;
- saada tööandjalt takistamatult teavet töö ja majandustegevuse ning muude töötajate huve puudutavate probleemide kohta;
- korraldada sotsioloogilisi ja muid uurimusi oma liikmete vajaduste ja huvide väljaselgitamiseks;
- korraldada koosolekuid, miitinguid, tänavarongkäike ja pikette;
- korraldada vajaduse korral seaduses ette nähtud korras streike (sh toetus- ja hoiatusstreike);

- korraldada oma liikmete täienduskoolitust, abistada tööandjat töötajate kutseoskuste parandamisel;
- omada trükibaasi ja massiteabevahendeid, arendada kirjastustegevust, sh välja anda ja levitada ajalehti, ajakirju ning muid trükiseid;
- kasutada kokkuleppel tööandjaga oma ülesannete täitmiseks tasuta tööandja tööruume, side-, paljundus- ja transpordivahendeid;
- maksta oma liikmetele toetust streigi, töötuse, haiguse jms korral, moodustada seaduses ette nähtud korras sihtasutusi;
- teostada muid seadusega ette nähtud õigusi.

4. AMETIÜHINGU ÕIGUSTE KAITSE

4.1. Ametiühingul on õigus saada riigilt kaitset tööandja sekkumise korral ametiühingu moodustamise, tegutsemise ja juhtimise. Ametiühingul on õigus saada kaitset ebaseadusliku laialisaatmise või keelustamise korral.

5. AMETIÜHINGU LIIKMEKS VASTUVÕTMISE, VÄLJAASTUMISE NING VÄLJAARVAMISE KORD

5.1. Ametiühingu liikmeks võivad astuda üksikisikud kirjaliku avalduse alusel juhatus otsusega.

5.2. Ametiühingu liikmeks vastuvõtmise avalduse vaatab juhatus läbi ühe kuu jooksul avalduse saabumise päevast. Päevast, millal liikmeks astuja loetakse ühingu liikmeks, tekivad tal ühingu liikme õigused ja kohustused.

5.3. Kui juhatus keeldub taotlejat liikmeks vastu võtmast, võib taotleja nõuda, et tema liikmeks vastuvõtmise otsustab üldkoosolek.

5.4. Ametiühingu liige võib kirjaliku avalduse alusel ametiühingust välja astuda.

5.5. Ametiühingust väljaastumise päevaks loetakse asjakohase otsuse tegemise päev.

5.6. Ametiühingu liige arvatakse ametiühingust välja:

- tema surma korral;
- kui ta ei täida liikme kohustusi või ei täida neid nõuetekohaselt;
- kui ta kahjustab ametiühingut olulisel määral.

5.7. Liikme väljaastumise kohta tehtud otsuse ärakiri saadetakse ametiühingust väljaarvatud liikmele kolme päeva jooksul otsuse tegemise päevast.

5.8. Ametiühingu liige, kes ei nõustu väljaarvamisotsusega, võib pöörduda avaldusega kohtu poole kolme kuu jooksul otsuse teadasaamise päevast.

5.9. Liikmeksolek lõpeb liikme surmapäevast.

6. LIIKME ÕIGUSED, KOHUSTUSED JA VARALINE VASTUTUS

6.1. Liikmel on õigus:

- saada oma tegevuses ametiühinguliikmena igakülgset abi (materiaalset, organisatsioonilist, õigusabi, mis tuleneb töösuhetest);
- saada ametiühingu tegevuse kohta vajalikku infot;
- valida ametiühingu juhtorganeid ja olla neisse valitud ning muul viisil osaleda ametiühingu tegevuses;
- esitada ametiühingu juhtorganitele arupärimisi ja juhendeid, teha ettepanekuid;
- võtta osa ametiühingu ühisvara käsutamisest ja kasutamisest;
- astuda ametiühingust välja;
- olla eelisosaleja kõigil ametiühingu korraldatud üritustel ja saada selleks soodustusi.

6.2. Liikmel on kohustus:

- tunnistada seda põhikirja ja juhendada ametiühingu juhtorganite otsustest;
- tasuda liikmemaksu ettenähtud suuruses ja korras, mille kehtestab üldkoosolek.

6.3. Ametiühingu põhikirja rikkunud või ühingu eesmärkidega vastuolus tegutsenud liige arvatakse juhatus otsusega ühingust välja. Ametiühingu liikmeskonnast välja arvatud liige kaotab kõik õigused ühingu ühisvarale.

7. AMETIÜHINGU JUHTIMINE

7.1. Ametiühingu juhtorganid on liikmete üldkoosolek ja juhatus.

7.2. Liikmete üldkoosolek on ametiühingu kõrgeim juhtorgan ja tema võimkonda kuulub:

- põhikirja muutmine, täiendamine ja uue põhikirja vastuvõtmine;
- ametiühingu ühinemise, jagunemise ning tegevuse lõpetamise otsustamine;
- majandusaasta aruande ja bilansi kinnitamine;
- revisjoniaruande kinnitamine;
- juhatuse tegevusele hinnangu andmine;
- juhatuse liikmete arvu, juhatuse ja revidendi volituste tähtaja ja võimkonna, juhatuse, revidendi ja ametiühingu töötajate tasustamise aluste ja korra kehtestamine;
- juhatuse liikmete ja revidendi valimine, nende enne tähtaega tagasikutsumine;
- sisseastumismaksu ja sihtotstarbeliste maksude ja muude maksete suuruse ja tasumise korra määramine;
- sisseastumismaksu suurendamine ja vähendamine;

- sellest põhikirjast tulenevate kaebuste lahendamine;
- muude tegevusega seotud asjade otsustamine.

7.3. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised.

7.4. Korralise üldkoosoleku kutsub kokku juhatus vajaduse järgi vähemalt kord aastas.

Erakorralise üldkoosoleku kutsub kokku juhatus omal algatusel või vähemalt 1/10 ühingu liikmete või vähemalt 1/3 juhatuse liikmete või revidendi nõudmisel.

Üldkoosoleku kokkukutsumisest peab ette teatama vähemalt seitse päeva. Erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumise nõue tuleb esitada juhatusele kirjalikult, näidates ära kokkukutsumise põhjused. Kui juhatus ei ole põhikirjas ettenähtud tähtjaks üldkoosolekut kokku kutsunud, on liikmetel õigus pöörduda ametiühingu revidendi poole, kes kutsub üldkoosoleku kokku 15 päeva jooksul alates avalduse saamisest. Kui revident jätab selle nõude täitmata, on vähemalt 1/10 ühingu liikmetel õigus omal algatusel üldkoosolek kokku kutsuda.

7.5. Üldkoosoleku kokkukutsumisest tuleb ette teatada seitse päeva enne koosolekut. Üldkoosoleku teates peab olema näidatud koosoleku koht, aeg ja päevakord.

7.6. Ametiühingu liikmel on üldkoosolekul üks hääl. Üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada ühinguliige või tema volitatud esindaja, kellel on lihtkirjalik volikiri. Esindajaks võib olla ainult teine sama ametiühingu liige.

7.7. Ametiühingu liige ei saa osa võtta hääletamisest järgmiste asjade otsustamisel:

- ametiühingu nõue tema vastu ja tema vabastamine varalistest ja muudest kohustustest;
- tema väljaarvamine ametiühingust;
- tema ja ametiühingu vahelise lepingu asjus.

7.8. Juhatus liige ei saa osa võtta hääletamisest üldkoosolekul, kus antakse hinnang juhatuse tegevusele või tegevusele, mille eest juhatuse liige vastutab.

7.9. Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole liikmetest. Kui üldkoosolekule ei ole ilmunud nõutav arv liikmeid, tuleb üldkoosolek sama päevakorraga uuesti kokku kutsuda hiljemalt ühe kuu jooksul. Teist korda kokku kutsutud üldkoosolek on otsustusvõimeline olenemata kokku tulnud liikmete arvust.

7.10. Üldkoosoleku otsused langetatakse kohalolijate lihthäälteenamusega. Otsused põhikirja muutmise, täiendamise ja uue põhikirja vastuvõtmise ning ametiühingu ühinemise, jagunemise või tegevuse lõpetamise kohta langetatakse kohalolijate vähemalt kahekolmandikulise poolthäälteenamusega.

7.11. Üldkoosoleku kohta koostatakse protokoll, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija.

7.12. Ametiühingu juhatus on alaliselt tegutsev vähemalt kolmeliikmeline juhtorgan, mille valib üldkoosolek kaheks aastaks.

Ametiühingu juhatus on täitevkorraldav organ, kes:

- esindab ametiühingut;
- kutsub kokku üldkoosoleku, esitab üldkoosolekule arutatavate probleemide materjalid, tagab otsuste täitmise;
- lahendab oma koosolekutel põhikirjast ja tegevuskavast tulenevaid probleeme;
- korraldab finantsmajanduslikku tegevust, tagab tegevuseks vajaliku materiaalse baasi väljaarendamise;
- võtab ühingu esimehe ettepanekul tööle ja vabastab töölt palgalisi töötajaid, kinnitab nende palga- ja puhkusemäärad ning lisatasud;
- peab ametiühingu nimel läbirääkimisi, sõlmib riigi- ja majandusorganitega lepinguid, tagab lepingute täitmise.

7.13. Ametiühingu juhatus võib langetada otsuseid, kui juhatus koosolekul osaleb üle poole juhatus liikmetest. Juhatus otsuse langetamiseks on nõutav juhatus koosolekul osalenud juhatus liikmete poolthäälteenamus.

Juhatus liige ei või osaleda hääletamises, kui otsustatakse tehingu tegemist temaga või temaga võrdset majanduslikku huvi omava isikuga, temaga kohtuvaidluse alustamist või lõpetamist ametiühingu poolt. Kui juhatus koosolekul ei saavutata häälteenamust, siis otsustab esimehe hääl või üldkoosolek.

7.14. Ametiühingu juhatus esimees:

- esindab ametiühingut;
- viseerib ametiühingu palgaliste töötajatega sõlmitud töölepingud;
- annab välja volikirju ning kirjutab neile alla;
- määrab kindlaks ametiühingu palgaliste töötajate tööülesanded;
- käsutab ametiühingu vara ja vahendeid.

7.15. Ametiühingu juhatus aseesimees

- on juhatus liige;
- asendab vajaduse korral juhatus esimeest.

8. REVISJONIKOMISJONI VÕIMKOND JA MOODUSTAMISE KORD

8.1. Ametiühingu asjaajamise ning finantsmajanduslikku tegevust kontrollib üldkoosolekul valitud revisjonikomisjon või revident.

8.2. Revisjonikomisjon või revident juhindub oma töös ametiühingu põhikirjast ja annab üldkoosolekule aru vähemalt üks kord aastas.

8.3. Revisjonikomisjoni koosolekud kutsub kokku revisjonikomisjoni esimees vähemalt üks kord poolaastas.

8.4. Revisjonikomisjon või revident kontrollib, kas juhatuse peab seadustest kinni, kontrollib põhikirja ja juhatuse otsuste täitmist, vara allesolekut ja abinõude rakendamist selle tagamiseks, arvelduskontosid ning raamatupidamisdokumente. Revidendil on õigus osa võtta juhatuse koosolekutest hääleõiguseta.

8.5. Juhatuse ettepanekul (otsuse alusel) võidakse finantsmajanduslikku tegevust kontrollida ka auditoorselt.

9. AMETIÜHINGU VARA JA VAHENDID

9.1. Ametiühingu majandusliku aluse moodustavad sisseastumis- ja liikmemaksud, ühingu tegevusest ja üritustest saadud tulud, sponsorite ja riigi toetused, juriidiliste ja üksikisikute annetused.

9.2. Ametiühing vastutab oma kohustuste täitmise eest kogu talle kuuluva varaga. Ametiühing ei vastuta oma liikmete isiklike varaliste kohustuste täitmise või täitmata jätmise eest.

9.3. Liikmed ei kannu varalist vastutust ametiühingu varaliste kohustuste ees.

9.4. Ametiühing hoiab oma raha enda poolt valitud pankades, tal on õigus saada dividende ja anda laenu, ta võib oma vahendeid ja tulu jaotada sihtkapitalidesse.

9.5. Finantsmajanduslikus tegevuses ei allu ametiühing riigiorganite kontrollile, välja arvatud seadusega ette nähtud juhud.

10. ÜHINEMISE, JAGUNEMISE JA TEGEVUSE LÕPETAMISE ALUSED JA KORD

10.1. Ametiühing ühineb, jaguneb või lõpetab tegevuse üldkoosoleku otsuse alusel.

10.2. Ühinemise või jagunemise otsusega nimetatakse ametiühingu õigusjärglane (-järglased), kellele lähevad üle ametiühingu õigused ja kohustused. Samuti tehakse asjakohased muudatused põhikirjas.

10.3. Ametiühingu tegevuse lõpetab üldkoosolek vastavasisulisel otsuse alusel ja moodustab likvideerimiskomisjoni. Üldkoosoleku otsusega kinnitatakse ka likvideerimiskomisjoni lõppakt.

10.4. Ametiühingu tegevuse lõpetamise otsuse langetamisel valitakse üldkoosolekul likvideerimiskomisjon ja määratakse selleks ühingu volitustega juhatuse viimase koosoleku

aeg. Likvideerimiskomisjoni valimisel määratakse komisjoni volituste tähtaeg, milleks on vähemalt neli kuud, ning võimaluse korral komisjoni liikmete tasustamise kord.

10.5. Likvideerimiskomisjon:

- avaldab ajalehes ametiühingu tegevuse lõpetamise teate;
- kutsub välja võlausaldajad ja rahuldab nende varalised nõuded;
- jagab nõuete rahuldamisest järele jäänud vara võrdselt ühingu liikmete vahel;
- võib teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud ametiühingu likvideerimiseks.

10.6. Kui üldkoosolek näitab otsuses ära õigusjärglase, antakse vara ja raha üle õigusjärglasele.

10.7. Likvideerimiskulud kaetakse ametiühingu varast.

10.8. Likvideerimiskomisjoni tegevuse tulemused vormistatakse lõppaktiga.

10.9. Likvideerijad saadavad teate tegevuse lõpetamise kohta kolme päeva jooksul lõppakti kinnitamisest riikliku registri pidajale ja põhikirja registreerinud asutusele ametiühingu registrist kustutamiseks.

Põhikiri on kinnitatud 5. novembril 1997 sõlmitud asutamislepinguga.